

Posudek diplomové práce

Diplomant: Matouš Erban
Název práce: Norimberský proces jako vzorový model pro stíhání válečných zločinců
Konsultant: JUDr. PhDr. Stanislav Balík

Diplomant Matouš Erban si zvolil téma, které je v historické, právněhistorické a internacjonalistické literatuře vcelku bohatě zpracováno. Norimberský proces lze skutku, jak je to vyjádřeno v názvu diplomové práce, svým způsobem procesem vzorovým, respektive nejznámějším.

Autor rozdělil práci kromě úvodu a závěru do pěti kapitol, v nichž pojednal o předpokladech a přípravách poválečných soudních procesů, o Norimberském procesu, Tokijském procesu, o procesu s Veitem Harlamem jako příkladem procesu s válečným zločincem před národním soudem a o významu procesů pro další vývoj mezinárodního práva v této oblasti.

Matouš Erben shromáždil bohatou literaturu k procesům, o nichž pojednává, mezi prameny pak stojí za zvláštní zmínku to, že pracoval i s dobovou novinovou a časopiseckou produkcí.

Práce svým rozsahem přesahuje obvyklý rozsah diplomové práce, což je dáno i tím, že diplomant pojal téma jako komparatistické a v širokém záběru jak po linii procesů poválečných, tak z hlediska dalšího vývoje mezinárodního trestního soudnictví. Za těžiště práce je podle názvu diplomové práce třeba považovat třetí kapitolu, která je zpracována vyváženě, přehledně, systematicky a čtivě. Pro českého čtenáře jsou však přínosné kapitoly o Tokijském, ale též Charkovském procesu, o nichž není již tak široké obecné povědomí. Diplomant psal práci v rámci obecných právních dějin, z tohoto důvodu zde zákonitě chybějí poválečné procesy československé, mezi nimiž je jistě nejznámějším a nejvíce zpracovaným – obdobně i filmovým zpracováním – proces s K. H. Frankem. Ve vzájemném srovnání pak dospívá autor k závěru, že v Norimberském procesu bylo více, řekl bych viditelněji, chráněno právo obžalovaných na spravedlivý proces.

Diplomová práce splňuje požadavky na ní kladené i po formální stránce. Je psána dobrou češtinou, se znalostí citační techniky. Text doplňují obrazové přílohy, připojeno je i anglické shrnutí.

S ohledem na uvedené skutečnosti doporučuji diplomovou práci Matouše Erbana p ř i p u s t i t k obhajobě a předběžně ji hodnotím jako výbornou.

Obhajoba se zaměří na následující otázky:

- 1) Internacjonalistické a právně filosofické aspekty trestání válečných zločinců.
- 2) Klíčové momenty Norimberského procesu.
- 3) Tokijský proces ve srovnání s Norimberským procesem.
- 4) Garance práva na obhajobu v poválečných procesech s válečnými zločinci.
- 5) Národní procesy s válečnými zločinci po II. Světové válce

JUDr. PhDr. Stanislav Balík